

Sygn. akt II UK 224/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku D.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o ustalenie ustawodawstwa właściwego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...]16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...]16, Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z wniosku D.G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. – oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z 16 marca 2016 r., sygn. akt V U [...]16, oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z 26 października 2015 r., stwierdzającej, że ustawodawstwem właściwym dla wnioskodawcy w zakresie ubezpieczeń społecznych jest ustawodawstwo polskie w związku z zatrudnieniem w firmie A. s.r.o. od 1 lipca 2012 r. do 30 stycznia 2014 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4

k.p.c.

W ocenie autorki skargi w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (lub z uwagi na istnienie w niniejszej sprawie potrzeby wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości) w kwestii tego:

a) Czy art. 16 ust. 4 w zw. z art. 2 ust. 2 i punktem 10 preambuły rozporządzenia wykonawczego należy rozumieć w ten sposób, że na instytucji miejsca zamieszkania ciąży obowiązek zwrócenia się do instytucji właściwej państwa członkowskiego, w której osoba informująca wykonuje pracę najemną, w celu wyjaśnienia wątpliwości, czy osoba rzeczywiście wykonuje pracę w tym państwie i czy wykonywana praca nie ma charakteru marginalnego?

b) Czy art. 5 rozporządzenia wykonawczego należy rozumieć w ten sposób, że instytucja państwa zamieszkania nie może skutecznie podważyć ważności postanowień umowy o pracę, na podstawie której został wydany przez instytucję innego państwa członkowskiego dokument potwierdzający zgłoszenie osoby do ubezpieczenia społecznego w tym innym państwie członkowskim?

c) Czy w sytuacji, w której instytucja miejsca zamieszkania ustala ustawodawstwo tymczasowe wbrew art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, a instytucja miejsca wykonywania pracy jako instytucja przyjmująca nie koryguje tego ustalenia, to czy instytucja miejsca zamieszkania nie powinna w myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego powziąć uzasadnionych wątpliwości co do takiego postępowania, w szczególności gdy stanowisko instytucji miejsca wykonywania pracy nie jest poparte stosownym materiałem dowodowym, a pismo nie zostało wydane w żadnej szczególnej formie i czy ta pozorna zbieżność pomiędzy stanowiskiem instytucji miejsca zamieszkania ustalającej ustawodawstwo tymczasowe oraz stanowiskiem instytucji miejsca wykonywania pracy przy równoczesnym ważnym zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych w państwie wykonywania pracy nie powinna prowadzić do skutecznego w pełnym zakresie procedury dialogu i koncyliacji określonej tak w art. 6 jak i art. 16 rozporządzenia wykonawczego?

Wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona w związku z licznymi naruszeniami przepisów postępowania, mającymi wpływ na treść wydanego wyroku, a także błędną wykładnią i niewłaściwym zastosowaniem liczących

przepisów prawa materialnego, co stanowiło jednocześnie rażące naruszenie prawa unijnego i co zostało jednoznacznie potwierdzone przez Sąd Najwyższy w wyrokach wydanych w analogicznych sprawach z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12 oraz z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13, ponieważ wbrew dyspozycji art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego ustalono dla Skarżącego ustawodawstwo polskie, mimo posiadania przez niego ważnego tytułu do ubezpieczeń w słowackim systemie w chwili orzekania w każdej instancji. Skarżący wskazał, że Sąd Apelacyjny dopuścił się obrazy art. 378 § 1 k.p.c. i nie rozpoznał sprawy w granicach apelacji, gdyż zaniechał rozpoznania wszystkich zarzutów podniesionych w środku zaskarżenia, jak też zaniechał odniesienia się do nich, rozważenia ich i oceny ich zasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), istnieje potrzeba wykładni „przepisu budzącego poważne wątpliwości” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, sformułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie

jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien nie tylko określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia ani istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani też nie

wykazuje, że istnieje potrzeba wykładni wskazanych przepisów prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Przed wszystkim postawione w uzasadnieniu wniosku kwestie zostały sprowadzone do ogólnikowych, retorycznych, pytań. W istocie postawione problemy ograniczają się do pytania o prawidłowość zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji i ocenę analizy interpretacyjnej wskazanych w uzasadnieniu wniosku przepisów prawa. Argumentacja uzasadnienia wniosku jest oparta na założeniach sprzecznych z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Brakuje odpowiedniej jurystycznej argumentacji, którą wykazano by, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na twierdzoną potrzebę wykładni wskazanych przepisów prawa.

Autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej w konstrukcji swoich pytań nie uwzględnia stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] tak w zakresie ustaleń stanowiących podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku jak i w zakresie jego oceny prawnej.

Sąd drugiej instancji przyjął, że w sprawie mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L 2004 Nr 166, poz. 1; dalej: „rozporządzenie podstawowe”) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L 2009 Nr 284, poz. 1; dalej: „rozporządzenie wykonawcze”). Sąd drugiej instancji powołał się przy tym między innymi na przepisy art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14, art. 16 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego.

Sąd drugiej instancji uwzględnił to, że słowacka instytucja ubezpieczeniowa, działając w ramach procedury zainicjowanej skierowaniem do niej przez organ rentowy pisma z 2 stycznia 2015 r., przeprowadziła odpowiednie dochodzenie i poinformowała polską instytucję, że na podstawie kontroli stwierdziła, że w wypadku firmy A. nie dochodzi do rzeczywistego wykonywania pracy zarobkowej;

wskazano, że dokumenty w postaci umowy o pracę, świadectwo pracy, potwierdzenie pracodawcy, dokument poświadczający dokonanie rejestracji osoby fizycznej z 26 stycznia 2012 r., są niewystarczające na potwierdzenie rzeczywistego wykonywania pracy na terenie Słowacji. Słowacka instytucja ubezpieczeniowa wydała decyzję, w której nie objęła wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami: chorobowym, emerytalnym i od utraty pracy, jako pracownika według ustawodawstwa słowackiego.

Według Sądu drugiej instancji w świetle celu regulacji zawartych w rozporządzeniu podstawowym i wykonawczym, w szczególności w przepisach art. 5 i 16 rozporządzenia wykonawczego, stanowisko instytucji słowackiej i deklaracja dotycząca braku podstaw do poświadczenia ubezpieczenia wnioskodawcy, jako pracownikowi firmy A., nie może być w przedmiotowej sprawie niedostrzegane, czy ignorowane. Organ rentowy znając takie stanowisko poprzedzone odpowiednim dochodzeniem słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, w piśmie z dnia 14 lipca 2015 r. poinformował słowacką instytucję ubezpieczeniową o ustaleniu tymczasowo dla wnioskodawcy, jako właściwego, ustawodawstwa polskiego, mając uzasadnione wątpliwości co do podlegania ubezpieczeniu społecznemu na terenie Słowacji, w związku z wcześniejszymi ustaleniami i pismem instytucji słowackiej o fikcyjności działania i zatrudniania podmiotu wskazanego przez wnioskodawcę jako jego pracodawca. Słowacka instytucja ubezpieczeniowa w piśmie z 22 lipca 2015 r. potwierdziła otrzymanie powyższego pisma i nie wniosła zastrzeżeń do ustalonego ustawodawstwa. Niezłożenie zastrzeżeń przez słowacką instytucję ubezpieczeniową, przy jednoczesnym braku przedstawienia poświadczenia A1 wydanego przez tę instytucję, oznacza, że instytucja słowacka w dalszym ciągu konsekwentnie uważa, że przez ten podmiot nie było realizowane żadne zatrudnianie, a więc również wnioskodawca nie świadczył pracy i tym samym nie podlegał w spornym okresie ustawodawstwu słowackiemu. W ten sposób zgodnymi stanowiskami obu instytucji w praktyce zakończono procedurę przewidzianą w art. 16 rozporządzenia wykonawczego. Zaskarżona decyzja jedynie potwierdza to „ostateczne” stanowisko obu instytucji.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że organ rentowy uzyskał od słowackiej instytucji ubezpieczeniowej informację, iż instytucja słowacka po przeprowadzeniu

kontroli dotyczącej funkcjonowania firmy A. ustaliła, iż na terytorium Republiki Słowackiej nie dochodzi do realnego świadczenia pracy przez osoby, które zawarły umowy o pracę z tą firmą. Wskazano też na brak podstaw do poświadczenia pracownikom tych spółek ubezpieczenia na formularzu A1. ZUS wszczął procedurę wynikającą z art. 16 rozporządzenia wykonawczego, ustalił jako tymczasowe ustawodawstwo polskie, a instytucja słowacka w terminie 2 miesięcy wskazanym w art. 16 ust. 2 tego rozporządzenia nie zakwestionowała tego stanowiska.

Według Sądu drugiej instancji brak uprawnień ze strony ZUS do oceny ważności umowy o pracę w innym państwie unijnym nie oznacza, że ZUS w ogóle nie może mieć żadnych wątpliwości w tym zakresie. W przedmiotowej sprawie ZUS jedynie zaakceptował ustalenia i ocenę dokonane w tej kwestii przez słowacką instytucję ubezpieczeniową deklarującą brak podstaw do poświadczenia ubezpieczenia na formularzu A1 pracownikom zainteresowanej spółki, w której nie dochodzi do realnego świadczenia pracy przez pracowników. Nie doszło natomiast do sytuacji, w której to organ rentowy samodzielnie dokonałby oceny ważności umowy o pracę zawartej przez wnioskodawcę z firmą A. stosownie do wymogów prawa słowackiego, ponieważ jedynie oparł się w tym zakresie na stanowisku słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, powziętym na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w firmie A. Sąd krajowy, podobnie jak krajowy organ ubezpieczeń, nie może badać zasadności odmowy uznania przez instytucję innego państwa członkowskiego za ważną umowy o pracę w tym kraju członkowskim. Ustalenie w tym zakresie należy wyłącznie do kompetencji właściwych instytucji miejsca wykonywania pracy. Według Sądu drugiej instancji – w kontekście deklaracji ze strony instytucji słowackiej, że nie wyda pracownikom firmy A. poświadczenia na formularzu A1 – poświadczenie lub odmowa poświadczenia na formularzu A1 rodzi w świetle prawa wspólnotowego poważne konsekwencje, gdyż w istocie rozstrzyga o podleganiu lub nie podleganiu ustawodawstwu danego kraju w zakresie zabezpieczenia społecznego. Poświadczenie na formularzu A1 jest w zasadzie jedynym ogólnoeuropejskim dokumentem służącym do potwierdzenia podlegania ubezpieczeniom społecznym na terenie innych krajów członkowskich Unii Europejskiej niż kraj, którego dana osoba jest obywatelem i gdzie ma stałe miejsce zamieszkania. ZUS nie ma podstaw prawnych do podważania ustaleń

swego słowackiego „odpowiednika”, który powołuje się na fikcyjność zatrudnienia, prowadzącą do odmowy wystawienia formularza A1 w odniesieniu do ubezpieczonego. Wnioskodawca nie przedłożył dokumentu A1 wydawanego zgodnie z art. 19 rozporządzenia nr 987/2009. Rejestracyjny list FO, który ma potwierdzać zgłoszenie do słowackiego systemu ubezpieczeń, czy nadanie numeru ubezpieczenia nie przesadzają jeszcze o właściwym ustawodawstwie, w sytuacji gdy instytucja słowacka nie wydała wnioskodawcy poświadczenia na formularzu A1. Brak poświadczenia A1 miał istotne znaczenie dla przebiegu i efektów procedury ustalenia właściwego ustawodawstwa w oparciu o przepis art. 16 rozporządzenia wykonawczego. Sąd krajowy nie jest uprawniony do podważania stanowiska słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która w oparciu o własne ustalenia stwierdziła brak podstaw do wystawienia formularza A1 pracownikom firmy, w tym wnioskodawcy, z uwagi na fikcyjność działalności firmy A..

Zdaniem Sądu drugiej instancji jedynym tytułem dla wnioskodawcy do podlegania ubezpieczeniom społecznym jest prowadzona przez niego w Polsce działalność gospodarcza, co znalazło odzwierciedlenie w treści zaskarżonej decyzji organu rentowego.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej

analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej autorka skargi wiąże z naruszeniem tych samych przepisów prawa materialnego, z którymi łączy występowanie przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (także pkt 2) i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałyby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z dnia 26 listopada

2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08, LEX nr 738506, przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną podziela przedstawione wyżej stanowisko judykatury w zakresie omawianej kwestii.

O oczywistej zasadności skargi nie przekonują twierdzenia uzasadnienia wniosku o naruszeniu art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji. Wbrew temu, co twierdzi się w uzasadnieniu wniosku, Sąd drugiej instancji rozpoznawał apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu pierwszej instancji z zachowaniem reguł określonych w przepisach art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c.; uwzględnił przy tym zarzuty apelacji, czemu dał wyraz w obszernym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.